

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17Co/182/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3617203754
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Janáková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2019:3617203754.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v spore žalobcu: H. T., o zaplatenie 502,26 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Partizánske z dňa 01. marca 2018, č.k. 3Csp/122/2017-81, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch II. a III. **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** v tomto rozsahu na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 412,26 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku, výrokom II. vo zvyšku žalobu zamietol a výrokom III. priznal žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 64,16 %. Z odôvodnenia vyplýva, že žalobca sa žalobou domáhal zaplatenia sumy 502,26 eur s príslušenstvom. V žalobe uviedol, že so žalovanou uzatvorili zmluvu dňa 06.03.2013. Žalovaná porušila svoju povinnosť vyplývajúcu jej zo zmluvy tým, že sa dostala na účte do nepovoleného prečerpania vo výške žalovanej istiny, a tento dlh nevyrovnala. Súd preskúmal tvrdenia a listinné dôkazy predložené žalobcom a dospel k záveru, že žaloba je čiastočne dôvodná. Mal za preukázané, že žalobca so žalovanou uzatvorili zmluvu, na základe ktorej žalobca zriadil žalovanej bankový účet. Súd mal z výpisov z účtu za preukázané, že žalovaná sa dostala do nepovoleného prečerpania, na základe ktorého neskôr žalobca v zmysle VOP odstúpil od zmluvy. Súd sa z výpisu z účtu dozvedel, že pohľadávku žalobcu tvorí aj suma 90 eur zložená z poplatkov za štyri upomienky vo výške 60 eur a poplatku za výzvu vo výške 30 eur. Keďže mal súd za to, že dohodnutie takýchto poplatkov bude neprijateľnými podmienkami podľa § 53 ods. 4 písm. k) OZ a tieto neprijateľné podmienky sú v zmysle § 53 ods. 5 OZ neplatné, tak nárok na tieto poplatky žalobcovi nepriznal. Zároveň súd konštatoval, že žalobca vykonanie týchto úkonov ani nijakým spôsobom nepreukázal (napr. predloženými doručenkami). Vo zvyšnej časti mal súd nárok žalobcu z výpisov z účtu za preukázaný, a preto žalobcovi priznal sumu 412,26 eur (502,26 - 90 = 412,26 eur). V časti uplatneného nároku za poplatky za upomienky a výzvu na zaplatenie, vzhľadom na vyhodnotenie, že dohodnutie takýchto poplatkov je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, súd žalobu zamietol. O náhrade trov konania súd rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 CSP tak, že žalobcovi priznal náhradu trov konania v rozsahu 64,16%, čo predstavuje jeho čistý úspech vo veci.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca v rozsahu zamietnutej časti (výrok II.). Uviedol, že súd v odôvodnení svojho rozhodnutia vôbec nevysvetlil zamietnutie časti nároku na úrok z titulu debetného zostatku na účte žalovanej. Ako vyplýva z úvodných ustanovení zmluvy o poskytovaní bankových produktov a služieb, zmluva bola uzatvorená v súlade s ustanoveniami Obchodného zákonníka upravujúcimi zmluvu o bežnom účte (§ 708 a nasl. Obchodného zákonníka). Konštatoval, že boli splnené všetky zákonné požiadavky pre vznik nároku na úrok z prekročenia. Ustanovenie Všeobecných obchodných podmienok, ktoré obsahuje dotknuté dojednanie úroku pre prípad nepovoleného debetu, takmer doslovne kopíruje zákonnú úpravu, keďže ide o inštitút prekročenia v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch. Ak nepovolené prečerpanie nastane, musí ho majiteľ účtu bez zbytočného odkladu vyrovnať. Po dobu nepovoleného prečerpania je majiteľ účtu povinný platiť

z prekročenej čiastky úrok vypočítaný na základe úrokovej sadzby „Úrok pri nepovolenom prečerpaní účtu“. Ďalej uviedol, že pri zamietnutí nároku na poplatky za upomienky a výzvu sa súd obmedzil na konštatovanie, že nárok na poplatky žalobcovi nevznikol, keďže ide o nárok z neprijateľných zmluvných podmienok. Pritom vôbec nevysvetlil svoje závery primeranou argumentáciou. Uviedol, že ním uplatnené poplatky boli riadne vymedzené v Sadzobníku poplatkov, ich účtovanie vyplývalo aj z predložených výpisov z účtu žalovanej. Žalovaná zaslanie upomienok a výzvy, za ktoré boli účtované predmetné poplatky v konaní, nespochybnila a uvedené nenamietal ani súd prípadnou výzvou na dokladovanie zasielania upomienok a výzvy, a mal preto oprávnené za to, že zaslanie upomienok a výzvy nie je medzi stranami ani pre súd sporné. Z uvedeného dôvodu mal za to, že tak závažný záver - o neprijateľnosti zmluvnej podmienky - mal byť súdom jednak aspoň naznačený v prebiehajúcom konaní a napokon - v prípade, ak tento záver je premietnutý v súdnom rozhodnutí -, ako taký mal byť súčasťou jeho výrokovej časti. Zdôraznil, že takýto záver súdu bol neodôvodnený. Na základe tvrdeného žalobca žiadal, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zmenil a vyhovel žalobe v zamietnutej časti žaloby a zaviazal žalovaného uhradiť celú dlžnú sumu do troch dní od právoplatnosti rozsudku a zároveň mu priznal náhradu trov konania aj náhradu trov odvolacieho konania vo výške zaplatených súdnych poplatkov za konania na oboch inštanciách.

3. K podanému odvolaniu sa žalovaná písomne nevyjadrila.

4. Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal podľa § 379 a 380 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej ako „CSP“) bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutom rozsahu, vo výroku II., a v súvisiacom výroku III. o trovách konania v zmysle § 389 ods. 1 písm. b) v spojení s § 391 CSP zrušiť a vrátiť vec v tomto rozsahu súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5. Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I., ktorým súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 412,26 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku, odvolaním napadnutý nebol, preto je rozsudok súdu prvej inštancie v tomto výroku právoplatný a týmto rozhodnutím odvolacieho súdu nedotknutý.

6. Podľa § 389 písm. b) CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

7. Obsah práva na spravodlivý proces je pomerne široký a zahŕňa okrem iného právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia a právo na preskúmanie rozhodnutia. O porušenie práva na spravodlivý proces pôjde vtedy, ak nesprávny procesný postup súdu, znemožňujúci realizáciu práv strany sporu, dosiahne určitú intenzitu, ktorá odôvodní záver o tom, že celé konanie sa nejaví ako spravodlivé. Konkrétne pochybenie súdu preto musí byť hodnotené v kontexte celého konania.

8. Podľa § 220 ods. 1 CSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

9. Odôvodnenie rozhodnutia má obsahovať dostatok dôvodov a ich uvedenie má byť zrozumiteľné. Súd je povinný formulovať odôvodnenie spôsobom, ktorý zodpovedá základným pravidlám logického, jasného vyjadrovania a musí spĺňať základné gramatické, lexikálne a štylistické hľadiská. Z formulácie § 220 CSP možno vyvodiť, že súd je povinný navzájom si odporujúce dôkazy hodnotiť a zdôvodniť, napr. prečo niektoré z nich pokladá za nevierohodné, prečo niektoré odmietol vziať pri formulovaní rozhodnutia do úvahy, prípadne prečo sa niektorými dôkaznými návrhmi odmietol zaoberať vôbec. Tieto nedostatky odôvodnenia, spolu s tzv. opomenutými dôkazmi (o ktorých súd v konaní vôbec nerozhodol), zakladajú vadu nepreskúmateľnosti rozhodnutia.

10. Bez náležitého odôvodnenia nemôže preskúmovací orgán preskúmať správnosť právneho posúdenia veci. Účelom odôvodnenia je nielen preukázať správnosť rozhodnutia, ale je to aj prostriedok kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutia. Nedostatok riadneho a preskúmateľného odôvodnenia rozhodnutia bráni opravnej inštancii vôbec posúdiť jeho správnosť. Odôvodnenie prispieva k napĺňaniu princípu právnej istoty. Znakom právneho štátu je totiž vytváranie istoty aj pri uplatňovaní zákonov štátnymi orgánmi. Aby rozhodnutie mohlo plniť svoje funkcie, je nevyhnutné, aby účastníci našli v odôvodnení rozhodnutia presvedčivé odpovede na svoje relevantné argumenty. Ak sa účastník konania nedozvie, prečo súd rozhodol tak, ako rozhodol, súdne konanie nevedie k dôvere v spravodlivý výkon štátnej moci. Rozhodnutie by malo presadiť záväzné riešenie určitej právnej otázky, najmä vďaka svojej poctivej argumentácii a presvedčivosti.

11. V danom prípade súd prvej inštancie rozhodol tak, že v časti žalobou uplatneného nároku za upomienky a výzvu na zaplatenie (poplatky v celkovej sume 90 eur) vzhľadom na vyhodnotenie týchto poplatkov ako neprijateľnej zmluvnej podmienky žalobu zamietol (výrok II.) s tým, že v ostávajúcej časti, nakoľko mal nárok žalobcu z výpisov z účtu za preukázaný, priznal žalobcovi sumu 412,26 eur (ako rozdiel žalobou uplatnenou sumou 502,26 eur a sumou 90 eur ako zamietnutou časťou žaloby; výrok I.).

12. Prvá odvolacia námietka žalobcu smerovala k tomu, že súd prvej inštancie vôbec v odôvodnení rozhodnutia nevysvetlil zamietnutie časti žalobou uplatneného nároku na úrok z titulu debetného zostatku na účte žalovaného. Odvolací súd konštatuje opodstatnenosť tejto námietky, nakoľko z obsahu spisového materiálu plynie, že žalobca žiadal žalobou od žalovaného zaplatiť mu okrem sumy 502,26 eur aj úrok vo výške 28 % p.a. zo sumy 502,26 eur od 05.07.2017 do zaplatenia (spolu s náhradou trov konania), pričom súd prvej inštancie v odôvodnení vôbec nevysvetlil, prečo uplatnený nárok v tejto časti zamietol.

13. Predmet civilného sporu zásadne neurčuje súd, ale žalobca ako tzv. dominus litis. To vyplýva predovšetkým z dispozičného princípu sporového konania, podľa ktorého žalobca zásadne disponuje konaním a jeho predmetom. Z § 212 CSP vyplýva, že žalobný petit musí byť buď bezo zvyšku pojatý do enunciátu (výrokovej časti) rozhodnutia, alebo priznaný len v časti (keď súd určitému nároku vyhovie a vo zvyšku žalobu zamietne), alebo v celom rozsahu zamietnutý. Platí zásada, že súd je viazaný žalobným návrhom žalobcu, preto zásadne nemôže prisúdiť viac, než sa požaduje žalobným návrhom (tzv. rozhodnutie ultra petita), prisúdiť niečo iné, než sa požaduje žalobným návrhom (tzv. rozhodnutie extra petita) alebo nerozhodnúť o všetkých žalobných návrhoch alebo časti jedného žalobného návrhu (tzv. rozhodnutie infra petita). Na základe uvedeného je táto odvolacia námietka dôvodná.

14. Druhá odvolacia námietka žalobcu sa týkala absencie vysvetlenia záveru o neprijateľnosti zmluvnej podmienky spočívajúcej v dojednaní o poplatkoch v celkovej sume 90 eur. I táto námietka je podľa odvolacieho súdu dôvodná, pretože súd prvej inštancie dostatočne v odôvodnení rozhodnutia neobjasnil, v čom spočíva neprijateľnosť tejto zmluvnej podmienky, iba stručne odkázal na § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka. Odvolaciemu súdu navyše v tejto súvislosti nie je celkom zrejmá spojitosť s ustanovením § 53 ods. 4 písm. k) OZ a poplatkami v celkovej sume 90 eur za upomienky a poplatok za výzvu. Ustanovenie § 53 ods. 4 písm. k) OZ totiž zakazuje neprímerane vysoké sankcie za nesplnenie záväzku - teda typicky úroky z omeškania a zmluvné pokuty, a nie za administratívne poplatky, ktoré nie sú sankciami za nesplnenie záväzku. Na základe uvedeného bola i táto odvolacia námietka dôvodná.

15. Na základe vyššie uvedených argumentov odvolací súd zrušil rozhodnutie v napadnutom rozsahu, vo výroku II., a v súvisiacom výroku III. o trovách konania podľa § 389 písm. b) CSP a v spojení s § 391 ods. 1 CSP vec vrátil súdu prvej inštancie v tomto rozsahu na ďalšie konanie.

16. Úlohou súdu prvej inštancie v ďalšom konaní bude preto odstrániť vyššie uvedené nedostatky v odôvodnení rozhodnutia, teda bude sa musieť zaoberať žalobou uplatneným úrokom 28 % p.a. zo sumy 502,26 eur od 05.07.2017 do zaplatenia, a bude sa musieť opätovne zaoberať i zamietnutou časťou žaloby v časti poplatkov vo svetle vyššie naznačeného, rešpektujúc i judikatúru odvolacieho v obdobných veciach (napr. rozhodnutia sp. zn. 17Co/40/2018, 17Co/81/2018, 17Co/56/2017).

17. Odvolací súd o náhrade trov odvolacieho konania nerozhodoval, keďže podľa § 396 ods. 3 CSP rozhodne o náhrade trov konania súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.

18. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).